

LV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Forandringer i Lov om Valgene til Rigsdagen af 12te Juli 1867.

(Udgiven af Folketingets Udvalg den 13de Marts 1899.)

Naar man skriver til Gennemførelse af den ret dybt indgribende Valgreform at forandre den hidtil offentlige Afstemning til hemmelig, vil al Omhu paatræves for, at man virkelig opnaar det Gode — Værn imod Valgtryk —, som tilsigtes ved denne Forandring.

Udvalgets Flertal (Udvalget undtagen S. Olsen) finder nu, at det efter Afstemningsregler som det foreliggende Lovforslags ganske vist vil blive umuliggjort officielt at konstatere, hvorledes en Vælger har stemt, men at de egentlig ikke række meget videre. De hindre kun i ringe Grad, at Valghandlingen giver faktisk Kundskab om hans Stemmegivning. Ikke alene sker Stemmesedlens Konvoluttering i Nærværelse af Valgbestyrrelsens Medlemmer, Valgagenter og andre Vælgere, for hvem Sejlighed lettelig vil fremkomme til at se, hvilket Navn der er skrevet eller trykt paa Vælgerens Stemmeseddel; men da Vælgeren kan benytte private, forud udfyldte Sedler, kan der fra forudgaaende Hændelser af eet Partis Stemmeseddel, efterfølgende Begæring om Forevisning af den uafleverede Stemmeseddel fra et andet Parti o. desl.

tilvebringes en Formodning, der som Middel for Valgtryk ikke vil være meget effektiv fra Kundskab. Det turde derhos antages, at den — paa Steder og under Forhold, hvor der overhovedet er Magt og ond Vilje til at udøve Valgtryk — uudblivelige Eftersporing af, hvilken Stemmeseddel Vælgeren har haft hos sig, da han skred til Stemmegivning, vil medføre en personlig Fortrædigelse, der i og for sig vil udgøre et ikke ringe Onde for den Vælger, hvem Undersøgelsen rettes imod.

Den Frygt for at gøre Lovbestemmelserne for vidtløftige og Valgapparatet for indviklet, som er et berettiget Hensyn ved Affattelsen af en Valglov, og som vistnok har sin Del i, at man ved Lovforslagets Affattelse har begrænset sig, bør dog formentlig ikke staa hindrende i Vejen for, at Loven naar sit Maal: at stærke mod saadant Indblik i Stemmegivningen, som kan være Stemmeriheden skadelig.

Den Fremgangsmaade, som man til dette Øjemed mener at burde foreslaa, er følgende:

Til Afstemningen benyttes en af Valg-